

29974

GK-13

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 3835
Konu : İzmir Milletvekili
Prof. Dr. Hülya GÜVEN'in
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013

4 Ekim 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.10.2013 tarihli ve 43452547-120.00-143747 sayılı yazı.

İzmir Milletvekili Prof. Dr. Hülya Güven'in Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/29974 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF. DR. HÜLYA GÜVEN'İN
TBMM 7/29974 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Bilindiği gibi, 5/6/2012 tarihli ve 6324 sayılı “İzmir EXPO Alanı Hakkında Kanun”’un 2 nci maddesinde “İzmir ili, Balçova ilçesinde yer alan İzmir-İnciraltı Turizm Merkezinin İnciraltı kesiminde 17/8/2011 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında büyük kentsel yeşil alan olarak planlanan ve 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesi kapsamında düzenleme ortaklık payı ile elde edilecek alan ve ekli krokide sınır ve koordinatları gösterilen alan, EXPO alanı olarak belirlenmiştir.” denilmektedir.

12 Haziran 2013 tarihinde Fransa’nın başkenti Paris’te gerçekleştirilen EXPO sunumuna göre, İnciraltı’nda bulunan 1. Derece Doğal Sit Alanı da EXPO alanı içine dâhil edilerek yapılaşmaya açılmaktadır. Sunumda görüldüğü gibi İzmir’in en önemli açık ve yeşil alanı, İzmir’de EXPO organizasyonu gerçekleştirmek için ihtiyaç duyulması gerekçesiyle alan yapılaşmaya açılmaya çalışılmakta, devasa bir alanın da Alışveriş Merkezleri (AVM’ler) için ayrıldığı gözlenmektedir.

EXPO fuarları düzenledikleri kentlere yeni bir duyarlılık ve yaratıcılık katmak için fırsat sunmaktadır. Oysa İzmir EXPO 2020 için düşünülen fuar alanı konusunda tersi bir tablo ile karşı karşıya bulunulduğu anlaşılmaktadır.

İzmir’in soluk alınabilecek tek yeşil alanı tümüyle kent ormanı yapılınsın, SİT ilan edilsin.

Kentin tek yeşil alanı olarak İnciraltı’nda yaratılmış olan Kent ormanı yok edilerek üzerine kurulması planlanan fuar alanı, EXPO ruhuna da, sağlık temasına da ters olduğundan oylamada önemli bir dezavantaja dönüşeceği muhakkaktır. 1. Derece Doğal Sit alanı ve Kent Ormanı alanının EXPO alanı yapılarak yapılaşmaya açılmasının gerekçesinin anlatılması mümkün olmayacaktır.

Yine hatırlanacağı üzere, İzmir’in sağlık temalı EXPO 2015’e aday olduğu bir dönemde, yine bu ilimizde bulunan dünyanın en eski sağlık merkezinin (Allianoi) üstü kumla örtülerek baraj suları altında bırakılması adaylığın temellendirilmesinde büyük bir çelişki yaratmış, İzmir’in EXPO adaylığı için bir dezavantaja dönüşmüştü.

Bu nedenle adaylığın felsefesini ilgilendiren veya sağlam temellere dayandırılmasını temin eden varlıkların kentte korunuyor olması, 2020 EXPO alanı olarak düşünülen yer için de geçerli olduğundan, geçmiş deneyimlerden de çıkarılacak derslerle, yeni bir alan belirlenebilir. İnciraltı’nda şu andaki sistemi ve yeşil alanları tahrip etmek, alanları beton temelli yapılarla kaplamak, EXPO adaylığı için düşünülen kazanımdan kayba dönüştürecektir. Teması sağlık olan bir EXPO’nun sağlığı ortadan kaldırması açıklanamaz bir durumdur.

Bu kapsamda adaylık sürecinin yarattığı olumlu sinerji bozulmadan EXPO için ivedilikle yeni bir alan belirlenmesi önemli olup, İnciraltı’nda Kent Ormanının bulunduğu alan dışında

EXPO için kullanılacak alanın acil kamulaştırma yapılarak ya da sit alanı dâhil EXPO için kullanılacak alanın tümünü kapsayacak şekilde genişletilerek ve özel mülk sahiplerinin taşınmazları hak kaybına uğramamaları için, eşdeğer başka bir alanda takas edilerek kent ormanı alanının genişletilmesi kentimizin nefes alması için ve EXPO'nun kazanılabilmesi için de artı değer katacaktır. Bu bağlamda;

1- EXPO için ilk önce İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından Urla'da Yüksek Teknolojinin kamusal alanı önerildiğine göre bu veya benzeri alanın EXPO alanı ilan edilmesi neden düşünülmemektedir?

2- İçinde kent ormanı ve lagün çevresinin de yer aldığı 1. derecede doğal sit alanının bazı kamulaştırmalarla genişletilerek veya doğal sit alanı genişletilerek İzmir'in akciğeri olan İnciraltı Kent Ormanının korunması düşünülmekte midir? Bu kapsamda Bakanlığınızca, Efemçukuru örneğinde olduğu gibi acele kamulaştırma yolu ile fakat bu kez kamu yararına, bir kamulaştırma yapılması düşünülemez mi?

3- Kamulaştırılacak alanda veya genişletilecek sit alanında özel mülk sahiplerinin de mağdur edilmeden hazineye ait taşınmazlarla takas yoluna gitmeleri sağlanamaz mı?

CEVAPLAR:

1- EXPO 2020 İzmir kenti kimliği ve kent yaşamı için önemli bir dönüm noktası olacaktır. Bu nedenle Bakanlığımız planlama ve tasarım sürecini titizlikle yürütmektedir. EXPO alanına ilişkin Bakanlığımızca yapılan tüm çalışmalar, 05/06/2012 tarihinde onaylanan 6324 sayılı İzmir Expo Alanı Hakkında Kanun kapsamında yapılmaktadır. 6324 sayılı Kanuna göre; 2020 yılında gerçekleştirilecek EXPO Fuar Organizasyonu için aday olan İzmir İlinde EXPO Fuar Organizasyonunun gerçekleştirileceği alan için yer belirlenmesi, belirlenen alanın ve yakın çevresinin planlanması ve alanda yapılacak imar uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Ayrıca 17/08/2011 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında büyük kentsel yeşil alan kullanımına ayrılmış alan, 6324 sayılı Kanunun 2 nci maddesi kapsamında EXPO alanı olarak belirlenmiştir.

Kanunun "Planlama ve uygulamaya ilişkin esaslar" başlıklı 3 üncü maddesinin 1 inci bendinde EXPO alanında imar uygulaması, İzmir-İnciraltı Turizm Merkezinin İnciraltı kesiminde 1/5.000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının ilgili mevzuat kapsamında onaylanacağı belirtilmektedir. Bu kapsamda planlama ve kentsel tasarım süreci; Bakanlığımızın koordinasyonunda Kültür ve Turizm Bakanlığı ve müellifler tarafından yürütülmektedir.

2- Master planı ve kentsel tasarım projelerini hazırlayan proje ekibi EXPO alanı dışında işlevsel (otopark vb.) ve görsel açıdan destekleyecek düzenlemelere ihtiyaç olduğunu belirtmiştir. EXPO Yürütme Komitesinin bu yöndeki talebi dikkate alınarak, 1/5.000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar ve 1/1.000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planlarının İzmir İnciraltı Turizm Merkezi (İnciraltı Kesimi) 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu Planı Revizyonu Plan Hükümleri ve ilgili mevzuat kapsamında hazırlanmıştır.

İzmir İnciraltı Kesimi Turizm Merkezi 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planları ile EXPO alanının girişinin Çeşme-İzmir otobanından ve İzmir Çevre Yolundan algılanması ve EXPO alanının ana girişi için gerekli alanların oluşturulması için TTA (Turistik

Tesis Alanı) kullanımlarının diğer bölgelerdeki yeşil alanların bütünlüğünün ve sürekliliğinin sağlanması ve kamusal alan kullanımları getirilmiştir.

3- Söz konusu alanlara ilişkin kamulaştırmanın yapılıp yapılmayacağı, özel mülkiyete sahip parsellerin hazine taşınmazları ile takas yoluna gidilip gidilmeyeceği hususunda, İzmir EXPO alanına ilişkin 22/03/2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5750 sayılı Kanun kapsamında kamulaştırma ve takas işlemleri ilgili belediyesince yapılacağından, Bakanlığımızca bu aşamada kamulaştırma ve takas işlemleri yapılmamaktadır.

